

Perusopetuslain 35-36 § mukaiset kasvatukselliset toimet, kurinpitokeinot ja turvaamistoimet sekä niiden soveltaminen Laukaan kunnan järjestämässä perusopetuksessa 1.8.2026

Kasvatukselliset toimet	Perusteet toimenpiteelle	Toimivalta	Kuuleminen	Kirjaaminen	Ilmoittaminen	Muuta huomioitavaa!
Kasvatuskeskustelu	Oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti.	Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori, toteuttaja voi olla opettajan kanssa joku koulun tai opiskeluhoitopalveluiden henkilöstöön kuuluva.	Tapahtuu kasvatuskeskustelussa. Kasvatuskeskusteluun johtanut teko on yksilöitävä oppilaan kanssa.	Kirjattava	Kasvatuskeskusteluun määräämisestä tulee ilmoittaa huoltajalle. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.	Ensisijainen keino, max 2 tuntia , voidaan järjestää kerralla tai useammassa osissa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.
Siivousvelvoite / Oppilaan vahingonkorvausvastuu	Oppilaan teon tahallisuus tai tuottamuksellisuus aiheuttaa vahingonkorvausvelvollisuuden.	Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan liikaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.	Vahingonkorvaukseen johtanut teko tai laiminlyönti on yksilöitävä. Ennen vahingonkorvauksen määräämistä oppilasta on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Sovittaessa vahingonkorvauksesta rahalla, sopijaosapuolena on huoltaja.	Kirjattava	Ilmoitettava huoltajalle.	Siivous- yms. työt max 2 tuntia, vain valvotusti, ei saa muodostua oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi , oppilas ei saa jäädä paitsi opetuksesta. Vahingonkorvauksen vaatiminen ja teosta rankaiseminen ovat toisistaan riippumattomia toimenpiteitä. Vahingonkorvausta ei saa käyttää rangaistuksenomaisesti.
Kurinpitokeinot	Perusteet toimenpiteelle	Toimivalta	Kuuleminen	Kirjaaminen	Ilmoittaminen	Muuta huomioitavaa!
Kotitehtävien suorittaminen koulupäivän päätyttyä	Oppilas on laiminlyönyt kotitehtävänsä.	Koulun opettaja tai rehtori	Ennen rangaistuksen määräämistä oppilasta on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.	Kirjataan Wilmaan	Ilmoitettava huoltajalle.	Max 1 tunti kerrallaan.
Jälki-istunto	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti.	Koulun opettaja tai rehtori	Rangaistukseen johtanut teko on yksilöitävä. Ennen rangaistuksen määräämistä oppilasta on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.	Kirjattava	Ilmoitettava huoltajalle.	Max 2 tuntia, jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia. Ei saa suorittaa työrajaistuksena, oppilas ei saa jäädä paitsi opetuksesta.

Kirjallinen varoitus	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti.	Rehtori	Rangaistukseen johtanut teko on yksilöitävä. Ennen rangaistuksen määräämistä oppilasta on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Huoltajalle on annettava tilaisuus tulla kuulluksi.	Tehtävä päätös	Päätös tiedoksi huoltajalle, huoltajan valitusoikeus. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.	Oppilaalle järjestettävä tarvittava opiskeluhoito.
Määräaikainen erottaminen	Oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi.	Rehtorin esityksestä sivistyslautakunta	Rangaistukseen johtanut teko tai laiminlyönti on yksilöitävä. Ennen rangaistuksen määräämistä oppilasta on kuultava ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Huoltajalle on annettava tilaisuus tulla kuulluksi.	Tehtävä päätös	Päätös tiedoksi huoltajalle, huoltajan valitusoikeus. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.	Voidaan panna täytäntöön välittömästi PL 36 a § 4 mom nojalla. Oppilaalle laadittava henkilökohtainen suunnitelma opetuksen järjestämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta. Oppilaalle ja huoltajalle varattava tilaisuus osallistua suunnitelman laatimiseen.
Turvaamistoimet	Perusteet toimenpiteelle	Toimivalta	Kuuleminen	Kirjaaminen	Ilmoittaminen	Muuta huomioitavaa!
Oppilaan poistaminen oppitunnilta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta	Oppilas häiritsee opetusta tai vaarantaa turvallisuuden.	Rehtori ja/tai opettaja	Annettava poistumismääräys	Kirjattava. Mahdollisiin voimakeinoihin turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.	Oppilaan poistamiseen johtanut syy ilmoitetaan huoltajalle. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.	Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla/opettajalla on oikeus käyttää poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja. Oppilaalle on järjestettävä tarvittava opiskeluhoito ja valvonta poistumaan määräämisen jälkeen.
Oppilaan osallistumisen epääminen jäljellä olevan ja tarvittaessa sitä seuraavan koulupäivän ajaksi	Oppilaan väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen aiheuttaa vaaran tai turvallisuutta uhkaavan tilanteen taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.	Rehtori	Annettava poistumismääräys	Kirjattava Wilman lomakkeelle. Mahdollisiin voimakeinoihin turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.	Opetuksen epäämiseen johtanut syy ilmoitetaan huoltajalle. Tarvittaessa tehdään lastensuojeluilmoitus.	Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja. Oppilaalle järjestettävä mahdollisuus keskustella opiskeluhoillon psykologin tai kuraattorin kanssa sekä järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki ja valvonta opetuksesta epäämisen jälkeen ja tehtävä suunnitelma opetuksen palaamisen tukemiseksi.

<p>Esineen tai aineen haltuunotto-oikeus</p>	<p>Oppilaalla on hallussaan sellainen esine tai aine, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla oppilas vaarantaa oman tai muiden turvallisuuden taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä tai joka häiritsee opetusta tai oppimista.</p>	<p>Rehtori ja/tai opettaja</p>	<p>Yksilöitävä haltuun otettava esine/aine, ja kerrottava miksi.</p>	<p>Kirjattava. Mahdollisiin voimakeinoihin turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.</p>	<p>Ilmoitettava huoltajalle. Opettajan tai rehtorin haltuun ottama esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen tai viimeistään työpäivän päättyessä. Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai poliisille. Jos huoltaja ei 3 kk kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.</p>	<p>Jos haltuun otettavaa kiellettyä esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja.</p>
<p>Tavaroiden tarkastusoikeus</p>	<p>Oppilaalla epäillään olevan hallussaan esine tai aine, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Tarkastusoikeus koskee oppilaan mukana olevia tavaroita, oppilaan hallinnassa olevia koulun säilytystiloja ja päällisin puolin hänen vaatteitaan.</p>	<p>Opettaja ja/tai rehtori. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla.</p>	<p>Yksilöitävä epäily haltuun otettavasta esineestä/aineesta, ja kerrottava miksi.</p>	<p>Kirjattava. Mahdollisiin voimakeinoihin turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.</p>	<p>Ilmoitettava huoltajalle.</p>	<p>Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. Oikeus tavaroiden tarkastamiseen ei koske tupakkatuotteiden, nikotiiniuotteiden ja vajejen haltuun ottamista.</p>

Kurinpitoimeaa harkittaessa on aina huomioitava teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso.